

Vážená paní ředitelko, Vážený pane řediteli,

asistenti pedagoga jsou ve speciálním školství dosud financováni dvojím způsobem: prostřednictvím krajských normativů a jako podpůrné opatření. Tento dvojí způsob je neefektivní, nesystémový a administrativně náročný. Proto se financování od 1. 1. 2020 sjednotí a nově budou asistenti pedagoga ve **velké části speciálních škol a tříd** financováni jako standardní pracovní pozice při zohlednění typu školy a hendikepu dětí a žáků. Nová úprava představuje obdobu nákladového financování pedagogické práce, které se od 1. 1. 2020 uplatní ve velké části regionálního školství. Změna v oblasti asistentů pedagoga ve speciálním školství přináší značné zjednodušení ve srovnání se současností, protože samotná **činnost asistenta pedagoga** v dotčených školách, třídách či odděleních školních družin **si již nebude vyžadovat návštěvu školského poradenského zařízení**. To s sebou přinese značné snížení administrativy a zajištění systémového způsobu financování personální podpory a zvýšenou jistotu jak pro dotčené školy a školní družiny, tak pro samotné asistenty pedagoga.

Uvedená změna **se dotýká speciálního školství v rámci mateřských a základních škol, základní školy speciální, přípravného stupně základní školy speciální, oborů vzdělání Praktická škola jednoletá a Praktická škola dvouletá na středních školách, speciálních oddělení školních družin a tříd škol při školském zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy**. V ostatních segmentech školství, zejména pak v běžných třídách mateřských, základních a středních škol, bude i nadále činnost asistenta pedagoga běžně zajišťována prostřednictvím podpůrného opatření.

Právní úprava **stanovila maximální počet hodin** výuky či přímé pedagogické činnosti vykonávané i s asistentem pedagoga tak, aby odpovídal rámcovému učebnímu plánu příslušného rámcového vzdělávacího programu v dané třídě (obdobně jako je tomu kupř. u PHmax pro učitele základních škol).

Výjimkou z uvedených pravidel jsou **školy a třídy zřízené pro žáky se závažnými vadami řeči** na základních školách, které na základě požadavků z terénu budou mít nově možnost obdržet finanční prostředky na vyšší rozsah výuky, kterou mohou využít zejména na logopedickou intervenci. Žákům v těchto třídách se tak bude moci speciální pedagog věnovat také individuálně. Konkrétně dojde k navýšení PHmax o 1 hodinu na každého žáka se závažnými vadami řeči.

Po stránce pracovněprávní se sjednotil také maximální týdenní rozsah přímé pedagogické činnosti, kterou asistent vykonává. Dřívější úprava pracovala s rozmezím 20 až 40 hodin a asistenti v různých školách tak mohli odvádět odlišné množství přímé pedagogické práce, ačkoliv byli stejně placeni. Proto byl pro asistenty ve speciálních školách a třídách stanoven pevný rozsah přímé pedagogické činnosti 36 hodin týdně, pro asistenty ve třídách běžných škol pak v rozmezí 32 až 36 hodin týdně. Tato úprava počtu hodin přímé pedagogické práce je účinná již od 1. září 2019, u běžných tříd se nové rozpětí přímé pedagogické činnosti však začne uplatňovat až od 1. září 2021.

Dále je nutné zmínit, že právní úprava nově pro speciální školy a třídy **mateřské školy** počítá s **navýšením PHmax o 5 hodin týdně** za každou takovou třídu. Na základě tohoto opatření tak může ředitel školy zajistit kupříkladu překryv učitelů ve speciální třídě mateřské školy v rozsahu 3,5 hodiny denně.

Více podstatných informací ohledně vykazování a dalších důležitých aspektů změny naleznete **v příloze** k tomuto dopisu.

V souvislosti s uvedenými změnami bude 23. 8. 2019 zveřejněna na webových stránkách MŠMT aktualizace Metodik k reformě financování regionálního školství. Metodiky budou nově zohledňovat změny ohledně financování asistenta pedagoga ve speciálním školství. Jinak řečeno v metodikách bude vysvětlen postup, jak zjistit rozsah činnosti asistentů pedagoga, který bude finančně zajištěn ze státního

rozpočtu ve vymezeném segmentu speciálního školství. Metodiky budou zveřejněny na odkazu <http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/ekonomika-skolstvi/metodiky-k-reforme-financovani-regionalniho-skolstvi>, kde jsou v současnosti zveřejněny jejich verze z roku 2018.

Informace k legislativním úpravám včetně výkaznictví budou rovněž **prezentovány na semináři**, na který jste obdrželi pozvánku.

Pokud by i tak převládaly nejasnosti, obraťte se na ministerstvo s dotazem prostřednictvím emailové schránky reforma@msmt.cz.

S pozdravem

Příloha

Podrobnější informace k novému způsobu financování činnosti asistenta pedagoga

Důsledky pro dotčené školy a školská zařízení speciálního školství (včetně speciálních tříd běžných škol):

Od 1. 9. 2019:

Rozsah přímé pedagogické činnosti všech asistentů pedagoga (i stávajících) je nutné dát do souladu s nařízením č. 75/2005 Sb. Pro asistenty pedagoga vykonávající činnost jako podpůrné opatření je stanoven na 32-36 hodin přímé pedagogické činnosti, pro asistenty pedagoga, kteří nevykonávají činnost jako asistent pedagoga je pevně stanoven na 36 hodin při plném úvazku (4 hodiny pak případnou na práce související). Z toho důvodu je nutné zkontrolovat soulad pracovních smluv a rozvrhů práce všech asistentů pedagoga. Pracovní smlouva se musí změnit zejména v tom případě, že uvádí takový rozsah přímé pedagogické činnosti, který neodpovídá nově zavedenému poměru mezi přímou a „nepřímou“ pedagogickou činností. Vzhledem k převedení činnosti asistenta pedagoga od 1. 1. 2020 na standardní pozici, se jeví jako praktické již od 1. 9. 2019 nastavit rozsah při plném úvazku na 36 hodin všem asistentům pedagoga bez rozdílu.

Dále je vhodné již v tomto období nastavit realitu dotčených škol a školních družin na to, že od 1. 1. 2020 budou na činnost asistenta pedagoga poskytnuty finanční prostředky ze státního rozpočtu pouze do maximálního stanoveného počet hodin výuky či přímé pedagogické činnosti s asistentem pedagoga (**hodnoty jsou uvedeny v závěru přílohy**).

Do 30. 9. 2019, resp. u dotčených školních družin do 31. 10. 2019:

Je nezbytné zohlednit změnu právní úpravy ve školních evidencích/matrikách a personálních systémech škol a školních družin tak, aby mohla být následně reflektována ve statistických výkazech sdružovaných prostřednictvím sběru dat ze zahajovacích výkazů ke školnímu roku 2019/20.

Z pohledu výkonových dat, z nichž je stanoven maximální počet hodin výuky či přímé pedagogické činnosti s asistentem pedagoga, je zejména nezbytné, aby:

- **základní škola** ověřila ve školní matrice uvedení správného druhu znevýhodnění, pro nějž je speciální třída zřízena (údaj je v podobě kódu předáván v individuálních údajích o žácích (první tři pozice položky TYP_TR podle číselníku RATT), z nichž je generován výkaz M3 o základní škole) – tento údaj je nezbytný pro správný výpočet hodnot maximálního financovaného počtu hodin výuky s asistentem pedagoga pro ZŠ a případné zvýšení PHmax za žáky se závažnými vadami řeči zařazené do tříd zřízených pro toto znevýhodnění;
- **střední škola** ověřila ve školní matrice uvedení správného oboru vzdělání u žáka vzdělávaného ve speciální třídě (údaj je v podobě kódu předáván v individuálních údajích o žácích (položka OBOR podle číselníku RASO) – tento údaj je nezbytný pro správný výpočet hodnot maximálního financovaného počtu hodin asistenta pedagoga pro SŠ, které vzdělávají žáky ve speciálních třídách s obory Praktická škola jednoletá a Praktická škola dvouletá.

Z pohledu nákladových dat (*Výkaz P1c-01 o evidenčním počtu zaměstnanců v regionálním školství*, z něhož jsou stanoveny hodnoty PH asistenta pedagoga) je nezbytné, aby:

- mateřské školy, základní školy, střední školy, konzervatoře a školní družiny **vyčlenily všechny úvazky asistentů pedagogů ve speciálních třídách na oddíle IVa výkazu pod nový kód skupiny profesí pedagogických pracovníků „0“** (asistent pedagoga ve škole, třídě, oddělení a studijní

skupině zřízené podle § 16 odst. 9) – v předchozím sběru dat nebylo mezi asistenty pedagoga v běžných a speciálních třídách rozlišováno a byli vykazováni souhrnně pod kódem „4“, který však nadále zahrne pouze asistenty pedagoga v běžných třídách;

- mateřské školy, základní školy a školní družiny vykazaly **všechny úvazky asistentů pedagoga ve speciálních třídách** na oddíle IVa výkazu (kód „0“ skupiny profesí pedagogických pracovníků) **pod kódem zdroje financování „11“** (jsou ve stavu pracujících, financování ze státního rozpočtu bez podpůrných opatření a ESF), resp. pod kódem „01“, pokud nejsou ve stavu pracujících; **a to bez ohledu na skutečnost, zda se jedná o podpůrné opatření či nikoli** – tyto úvazky tedy nebudou vykazány pod kódem financování „12“, resp. 02;
- střední školy vykazaly **všechny úvazky asistentů pedagoga ve speciálních třídách zřízených pro vzdělávání v oboru 78-62-C/01 Praktická škola jednoletá nebo 78-62-C/02 Praktická škola dvouletá** na oddíle IVa výkazu (kód „0“ skupiny profesí pedagogických pracovníků) **pod kódem zdroje financování „11“** (jsou ve stavu pracujících, financování ze státního rozpočtu bez podpůrných opatření a ESF), resp. pod kódem „01“, pokud nejsou ve stavu pracujících; **a to bez ohledu na skutečnost, zda se jedná o podpůrné opatření či nikoli** – tyto úvazky tedy nebudou vykazány pod kódem financování „12“, resp. 02;
- mateřské školy, základní školy, střední školy a školní družiny, které vykáží v souladu s výše uvedenými pravidly úvazky asistentů pedagoga ve speciálních třídách na oddíle IVa výkazu se zdrojem financování „11“, **vykazaly na oddíle IVb i související údaje o rozsahu jejich přímé pedagogické činnosti.**

Do 31. 12. 2019:

V průběhu měsíce prosince 2019 všechny mateřské školy, základní školy, střední školy a školní družiny **ukončí** ve Výkazu R44-99 o změnách v poskytovaných podpůrných opatřeních a jejich finanční náročnosti **všechna podpůrná opatření typu asistent pedagoga**, která budou aktuálně poskytována dětem a žákům ve speciálních třídách/odděleních. **V případě středních škol však pouze v těch speciálních třídách, které jsou zřízeny pro vzdělávání v oborech Praktická škola jednoletá nebo Praktická škola dvouletá.**

Tímto způsobem dojde k zamezení dvojího financování speciálního vzdělávání, neboť od 1. 1. 2020 budou asistenti pedagoga v těchto třídách (odděleních) financováni ze státního rozpočtu jako standardní pracovní pozice.

Od 1. 1. 2020:

Asistent pedagoga bude již v dotčených školách a školních družinách financován ze státního rozpočtu jako standardní pozice. Na rok 2020 budou finanční prostředky na asistenty pedagoga zaslány v rámci rozpočtu **podle vykázané skutečnosti** ohledně rozsahu činnosti asistentů pedagoga ve škole nebo školní družině, přičemž tato pozice bude financována ze státního rozpočtu **do maximálního počtu hodin stanoveného v níže uvedených právních předpisech (hodnoty jsou uvedeny na konci této přílohy).**

Podstatné změny:

Podpora asistenta pedagoga nebude vázána ve speciálním školství na dítě nebo žáka. Kde a kdy bude asistent pedagoga působit - ve které třídě a v jakém rozsahu - je na organizačním rozhodnutí ředitele.

Financování činnosti asistentů pedagoga do této doby zajišťujících podpůrné opatření bude převedeno **do režimu „stálého“ asistenta pedagoga**, pokud bude celkový rozsah činnosti všech asistentů pedagoga školy v maximální rozsahu zajišťujících plné financování ze státního rozpočtu. Je možné, že v některých případech bude nutné tuto skutečnost reflektovat v pracovní smlouvě. To se týká ale

pouze těch situací, kdy je délka trvání pracovní smlouvy navázána na platnost doporučení či poskytování podpůrného opatření konkrétnímu žákovi.

Pro školy nebo třídy základních škol, které jsou zřízeny pro žáky se závažnými vadami řeči, se od 1. 1. 2020 ruší podpora v podobě asistenta pedagoga zcela, ale stanoví se od rozpočtového roku 2020 za každého žáka se závažnými vadami řeči 1 hodina navíc k PHmax týdně. Pozice asistenta pedagoga v těchto školách a třídách nebude od 1. 1. 2020 ze státního rozpočtu financována.

Pro seznámení se s touto změnou přímo v právních předpisech jsou na webu MŠMT již nyní k dispozici novelizované předpisy:

Pro ZŠ, SŠ vybraných oborů, a zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy v nařízení č. 123/2018 Sb. zde: <http://www.msmt.cz/file/50944/download/>

Pro MŠ vyhláška č. 14/2005 Sb., pro třídu přípravného stupně ZŠ vyhláška č. 48/2005 Sb., pro školní družiny vyhláška č. 74/2005 Sb. zde: <http://www.msmt.cz/file/50949/download/>, <http://www.msmt.cz/file/50947/download/>, <http://www.msmt.cz/file/50948/download/>

Nové systémové financování činnosti asistenta pedagoga se pak projevilo ve vyhlášce č. 27/2016 Sb. zde: <http://www.msmt.cz/file/50951/download/>

Nastavení přímé pedagogické činnosti se projevilo v nařízení č. 75/2005 Sb. zde: <http://www.msmt.cz/file/50945/download/>

Maximální týdenní počet hodin přímé pedagogické činnosti zabezpečované vedle učitele asistentem pedagoga financovaný ze státního rozpočtu

Maximální počet vzdělávání s asistentem pedagoga v mateřské škole:

Maximální týdenní počet hodin přímé pedagogické činnosti zabezpečované vedle učitele asistentem pedagoga financovaný ze státního rozpočtu činí 36 hodin na 1 třídu zřízenou podle § 16 odst. 9 školského zákona nebo třídu školy zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona, jde-li o pracoviště s průměrnou dobou provozu 8 a více hodin. Je-li průměrná doba provozu kratší, než je uvedeno ve větě první, maximální týdenní počet hodin přímé pedagogické činnosti se poměrně sníží. V případě mateřských škol s výjimkou zřizovatele pro minimální (ve většině případů průměrný) počet dětí ve třídě se uplatňují obdobná pravidla pro „krácení“ jako u PHmax.

Maximální počet výuky s asistentem pedagoga v základním vzdělávání:

A1 Obory vzdělání poskytující základní vzdělání¹⁾

Skupina	Kód	Obor vzdělání	Údaje pro stanovení maximálního počtu hodin výuky s asistentem pedagoga – průměrný počet žáků ve třídě		
			méně než 4	4 - méně než 6	6 a více
79 Obecná příprava - základní škola zřízená podle § 16 odst. 9 školského zákona ²⁾			méně než 4	4 - méně než 6	6 a více
	79-01-C/01	Základní škola (1. stupeň)	0	20	24
	79-01-C/01	Základní škola (1. stupeň) zřízená pro žáky s tělesným postižením, závažnými vývojovými poruchami chování, souběžným postižením více vadami nebo autismem	0	40	48
	79-01-C/01	Základní škola (2. stupeň)	0	26	31
	79-01-C/01	Základní škola (2. stupeň) zřízená pro žáky s tělesným postižením, závažnými vývojovými poruchami chování, souběžným postižením více vadami nebo autismem	0	52	62

A2 Obory vzdělání poskytující základy vzdělání¹⁾

Skupina	Kód	Obor vzdělání	Údaje pro stanovení maximálního počtu hodin výuky s asistentem pedagoga – průměrný počet žáků ve třídě	
			méně než 4	4 a více
79 Obecná příprava				
	79-01-B/01	Základní škola speciální (I. díl, první stupeň) ^{3), 4)}	0	23
	79-01-B/01	Základní škola speciální (I. díl, první stupeň) ^{3), 4)} v případě vzdělávání žáků se závažnými vývojovými poruchami chování, tělesným postižením, souběžným postižením více vadami nebo autismem ⁵⁾	0	69
	79-01-B/01	Základní škola speciální (I. díl, druhý stupeň) ^{3), 4)}	0	29
	79-01-B/01	Základní škola speciální (I. díl, druhý stupeň) ^{3), 4)} v případě vzdělávání žáků se závažnými vývojovými poruchami chování, tělesným postižením, souběžným postižením více vadami nebo autismem ⁵⁾	0	87
	79-01-B/01	Základní škola speciální (II. díl) ⁴⁾	0	42
	79-01-B/01	Základní škola speciální (II. díl) ⁴⁾ v případě vzdělávání žáků se závažnými vývojovými poruchami chování, tělesným postižením, souběžným postižením více vadami nebo autismem ⁵⁾	0	63

Maximální počet výuky s asistentem pedagoga v přípravném stupni základní školy speciální:

Maximální týdenní počet hodin výuky zabezpečované vedle učitele asistentem pedagoga financovaný ze státního rozpočtu ve třídě přípravného stupně základní školy speciální je 20 hodin v případě počtu dětí ve třídě 4 a více.

Maximální počet výuky s asistentem pedagoga v oborech vzdělání Praktická škola jednoletá a Praktická škola dvouletá:

Skupina	Kód	Obor vzdělání	Údaje pro stanovení hodnoty maximálního počtu hodin výuky s asistentem pedagoga – průměrný počet žáků ve třídě			
78 Obecně odborná příprava ⁶⁾			méně než 4	4 - méně než 6	6 - 10	více než 10
	78-62-C/02	Praktická škola dvouletá	0	24	32	48
	78-62-C/01	Praktická škola jednoletá	0	23	30	43

Maximální počet zájmového vzdělávání s asistentem pedagoga ve školní družině:

Maximální týdenní počet hodin přímé pedagogické činnosti zabezpečované vedle vychovatele asistentem pedagoga financovaný ze státního rozpočtu činí 15 hodin. V případě družin s výjimkou zřizovatele pro minimální (ve většině případů průměrný) počet účastníků v oddělení se uplatňují obdobná pravidla pro „krácení“ jako u PHmax.